

Súkromná základná
škola waldorfská

VÝROČNÁ SPRÁVA
za školský rok 2018 / 2019

31. decembra 2019

ÚDAJE O ŠKOLE

Názov: Súkromná základná škola waldorfská

Adresa: Vihorlatská 10, 831 04 Bratislava

Dátum zaradenia do siete škôl: 1.9.2001

Telefón: 0905 824 251, 02 / 20 28 30 20

E-mail: ba@iwaldorf.sk

Web: www.waldorfskaskola.sk

Zriaďovateľ: Výchova k slobode, o. z.,
Vihorlatská 10, 831 04 Bratislava

Riaditeľ: PaedDr. Slávka Šebová

Rada školy:

P.č.	Meno a Priezvisko	Funkcia	Zvolený / delegovaný / za
1.	Jana Pančíková	predseda	Rodičov
2.	Artur Takács od decembra dočasne predseda	podpredseda	Zriaďovateľa
3.	Viola Texier	člen	Rodičov
4.	Zuzana Vasičáková Očenášová	člen	Rodičov
5.	Tomáš Kollárik	člen	Rodičov
6.	Tatiana Jozefíková	člen	Nepedagogických zamestnancov
7.	Michal Klučka	člen	Pedagogických zamestnancov
8.	Soňa Sládková	člen	Pedagogických zamestnancov
9.	Marián Czére	člen	Zriaďovateľa
10.	Jana Baníková	člen	Zriaďovateľa
11.	Ján Cipár	člen	Zriaďovateľa

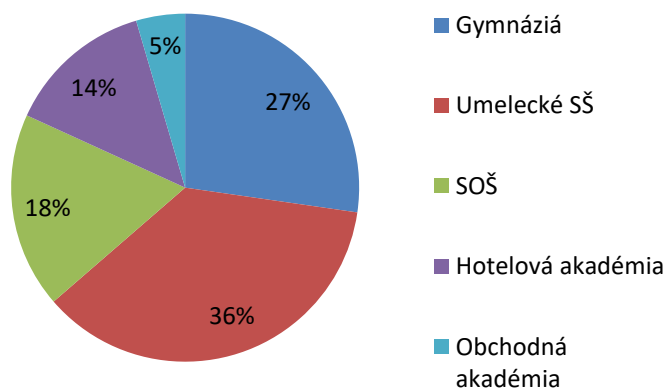
Rada školy pri Súkromnej základnej škole waldorfskej, Vihorlatská 10, 831 04 Bratislava (ďalej len „Rada školy“) bola v súlade s ust. § 5 ods.5 vyhlášky č. 291/2004 Z.z. zriadená dňom podpísania zápisnice z ustanovujúceho zasadnutia Rady školy zriaďovateľom školy t.j. dňom 30.11.2015.

Údaje o počte žiakov školy vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v šk. roku 2018 / 2019

Ročník	Počet tried	Počet žiakov k 15.9.2018	Počet žiakov k 29.6.2019
1.	1	25	25
2.	1	25	25
3.	1	27	27
4.	1	25	25
5.	1	29	29
6.	1	26	25
7.	1	28	28
8.	1	23	22
9.	1	22	20
Špeciálna trieda	1	5	5

Umiestnenie absolventov na stredných školách

Stredná škola	Prijatí žiaci
Gymnázium CS Lewisa	2
Gymnázium Tilgnerova	1
Gymnázium J. Hronca	2
Cirkevné konzervatórium	1
SUŠ Kremnica	1
SUŠ J. Vydru	5
SS umelecká škola dizajnu	2
SOŠ polygrafická	1
Obchodná akadémia	1
SOŠ pedagogická	1
Hotelová akadémia	3
SOŠ pôdohosp. a veter.	1
SOŠ obch. služieb	1

Výsledky celoslovenského testovania žiakov 9. ročníka - Testovanie 9

Počet všetkých žiakov, ktorí písali test	Matematika – priemerná úspešnosť školy	Matematika – priemerná úspešnosť SR	Slovenský jazyk – priemerná úspešnosť školy	Slovenský jazyk – priemerná úspešnosť SR
17	75,9 %	63,1 %	75,1 %	62,3 %

Percentil školy matematika (88,5), percentil školy slovenský jazyk (91,8)

INTEGRÁCIA

Trochu štatistiky:

V integrácii sme tohto roku mali 27 žiakov od ročníkov 4 po 9.

V špeciálnej triede bolo 5 detí.

Individuálny plán zo zdravotných dôvodov mal 1 žiak.

Počet hodín individuálnej stimulácie v jednotlivých triedach (špeciálny pedagóg a asistenti):

4. ročník	12
5. ročník	104
6. ročník	223
8. ročník	329
9. ročník	722

Celkový počet hodín individuálnej stimulácie v škole 1 390. Počet hodín žiakov vo vyšších ročníkoch obsahuje aj plnenie individuálneho plánu z tematiky v čase hodín matematiky.

Hodiny individuálnej stimulácie zabezpečoval Podporný tím v zložení:

Špeciálny pedagóg – Miroslava Tagar na plný úväzok, **4 asistenti** – Nika (Jana) Tobolová – hlavne pre 6. ročník, Jana Karasová – pre 9. ročník, Linda Chudá pre 8. ročník a Katarína Horecká pre špeciálnu triedu.

Zamestnávali sme aj asistenta pre chlapčeka v individuálnom pláne, do tímu neodmysliteľne patrí **psychologička**

Gabika Cviková na polovičný úväzok, tohto roku sme do tímu pribrali aj **lekárku** Gabiku Trgovú, ktorá sa raz týždenne venovala niektorým žiakom, ktorí potrebovali mimoriadnu pozornosť, učiteľom a rodičom.

Do bežných povinností Podporného tímu patrí:

Špeciálny pedagóg prevažne v septembri:

- tvorba Individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu (IVVP) pre každého žiaka v integrácii,
- tvorba rozvrhu individuálnych stimulácií,
- konzultácie s triednymi učiteľmi, učiteľmi jazykov, matematiky, slovenského jazyka, pracovného vyučovania,
- konzultácie a nastavenie rozvrhu pre asistentov,
- grafomotorický tréning,
- konzultácie s rodičmi.

V ostatných mesiacoch:

- uskutočňovanie a priebežná evaluácia IVVP,
- priebežná konzultácia s učiteľmi, asistentmi a rodičmi pri ťažkostiach,
- hospitácie na hodinách,
- poradenstvo pri výbere metód, prostriedkov a cieľov pre jednotlivých žiakov.

V mesiaci jún:

- vyhodnotenie IVVP, pomoc s hodnotením, konzultácie.

Asistenti – celoročne:

- podpora a pomoc žiakom na vyučovaní, pri príprave na vyučovanie, pomôcky, zošity, orientácia v preberanej látke počas vyučovania, dodiktovanie, úprava zadania pre žiaka, sledovanie zápisu do zošita, pomoc pri zaznamenaní domácej úlohy, podpora sústredenia sa na prácu, pomoc pri ručných prácach. V odôvodnených prípadoch pracujú asistenti so žiakmi individuálne alebo v malých skupinách na práve preberanej látke iným spôsobom, prípadne na upravenom učive, ak žiaci nemôžu nasledovať triedu v tempe a hĺbke preberanej látky.
- Asistenti pod vedením špeciálneho pedagóga tiež pomáhajú žiakom v nadobúdaní zručností – čítania, písania a počítania za pomoci reedukačných metód, pracovných listov a špecifických cvičení.

Psychologička:

- pomáha učiteľom, žiakom a rodičom v komplikovaných komunikačných, vzdelávacích a medziľudských situáciách individuálnymi konzultáciami,
- organizuje priebežné testovania Voľby povolania,

- pomáha v prípade zisťovania triednej klímy, či identifikácii jednotlivých ťažkostí v triede,
- vedie niektoré hodiny individuálnej stimulácie, najmä v prípadoch žiakov s ťažkosťami v sociálnych zručnostiach,
- na vyžiadanie žiakom, prípadne rodičom vedie intervenciu v krízových situáciách.

Ďalšie aktivity Podporného tímu v tomto roku:

- nastavenie individuálneho plánu z matematiky pre žiakov 8 a 9-teho ročníka s cieľom zautomatizovať a prehĺbiť základné matematické operácie a následne sa posunúť v učive ďalej, primerane možnostiam žiakov. Táto aktivita priniesla dobré výsledky. Integrovaní žiaci 9. ročníka zvládli Testovanie 9 väčšinou nad očakávanie. Plán bol vedený špeciálnym pedagógom s výraznou pomocou asistentov,
- hodiny cudzích jazykov v tomto roku vyšli výrazne v ústrety potrebám podpory pre niektorých žiakov v integrácii. Boli zriadené úrovne jazykov v ročníkoch 7 až 9. Viacerí integrovaní žiaci mali benefit zo zaradenia v začiatočníckej skupine, kde mohli nájsť oporu pre ďalší rozvoj svojich komunikačných zručností,
- prestávkové lekcie čítania s niektorými žiačkami, ktoré potrebovali podporu v procese získavania čitateľskej zručnosti, vedené asistentkou,

- screeniny čitateľských zručností v 2.,3.,4. ročníku tak ako každoročne viedli k identifikácii niektorých žiakov ohrozených možnými poruchami učenia. Následne boli rodičia vyslaní do poradní,
- pomoc pri nastavení individuálneho plánu pre chlapčeka s osobitným plánom,
- zápisy do 1. ročníka
- vedenie časti pedagogickej konferencie Dieťa s cieľom podporiť schopnosti pozorovania detí učiteľmi,
- pomoc pri krízových komunikáciách so žiakmi a s rodičmi.

matematika a slovenský jazyk takmer v každej časti bol okrem iného aj dôraz na pohľad na žiakov so špeciálnymi potrebami, aby sa zvýšilo povedomie učiteľov o ich potrebách.

- zorganizovali sme Interné semináre v čase voľna (prázdnin, štátnych sviatkov), kde sme mohli prehĺbiť spoločnú prácu.

Miroslava Tagar, špeciálna pedagogička

Grant Európskeho fondu - Inkluzívna škola ako učiaca sa organizácia sme úspešne využili pre niekoľko mimoriadnych aktivít v rámci Podporného tímu:

- vytvorili sme tím Edufriends pozostávajúci z kolegov, ktorí našli vo svojom voľnom čase kapacitu pre pravidelné stretávanie sa so žiakmi pri doučovaní, čo im výrazne pomohlo v ich školskom zaradení,
- podporný tím spolu s tímom vychovávateľov vytvorili Inkluklub – samovzdelávací klub, kde mohli učiteľky zdieľať svoje skúsenosti, informácie a viesť okrem iného pravidelný tréning empatických zručností. Praktické ukážky sme mohli ihneď využívať v praxi,
- na týždennej báze učiteľia mali možnosť študovať a vzájomne sa obohacovať v predmete

ÚDAJE O POČTE ZAMESTNANCOV

V tomto školskom roku boli personálne posty obsadené takto:

Triedni učitelia:

1. Zuzana Bugárová
  2. Dáša Czereová
  3. Zuzana Bajusová
  4. Slávka Šebová
  5. Ivana Bartovičová
  6. Denisa Mátrayová
  7. Slavomír Lichvár
  8. Peter Polák
  9. Veronika Mihóková
- NT Soňa Sládková

Odborní učitelia:

Ručné práce:

Tatiana Maťová

Práca s drevom:

Martin Malgot

Výtvarná výchova:

Barbora Krajíčková

Hudobná výchova:

Miriám Bednárová

Nemecký jazyk:

Rastislav Čaník, Michal Klučka, Slavomír

Lichvár, Slávka Šebová

Anglický jazyk:

Zuzana Ralbovská, Barbora Krajíčková,

Slávka Šebová, Žaneta Hanečáková,

Slavomír Lichvár, Jasmína Fugger, Martin

Malgot, Xénia Činčurová, Miroslava

Heribanová (Tagar), Jana Karasová

Ruský jazyk:

Renáta Kubečková, Zuzana Bugárová,

Zuzana Bajusová, Veronika Mihóková

Telesná výchova:

Peter Polák a Zuzana Ralbovská

Matematika ročníky:

Michal Klučka, Erich Šašinka

Slovenský jazyk:

Veronika Mihóková, triedni učitelia

Geografia:

Peter Polák

Biológia:

Peter Polák, triedni učitelia

Dejepis:

Triedni učitelia

Informatika:

Erich Šašinka

Eurytmia:

Jana Baníková, Zuzana Krivošová

Školskí klubisti:

Alexandra Paršová

Renáta Kubečková

Jasmína Fugger

Žaneta Hanečáková

Soňa Hajtmanová

Denný chod:

Marian Brezovský

Tatiana Jozefíková

Denisa Struňáková

Erika Hickievičová

Juraj Hickievič

Jaroslava Sedláčková

Jana Dubcová

Asistenti:

Jana Tobolová

Jana Karasová

Katarína Horecká

Linda Chudá
Ľubica Marcinčinová

- významná pomoc vo všetkých administratívno-právnych otázkach

Ostatné:

Riaditeľstvo – Slávka Šebová
PR – Jana Karasová

Personálny tím pracoval v zložení:

Miroslava Tagar – hovorca, Michal Klučka
a Erich Šašinka

Pomocný tím – Ivana Bartovičová,
kancelária

Rozdelenie oblastí zodpovednosti zostali
tak ako v minulom roku:

Miroslava Tagar

- zodpovednosť za proces ako taký,
plus hľadanie a proces prijímania
nových kolegov, evaluácia práce,
komunikačné procesy v triedach
a medzi kolegami, pomoc pri
rozpisoch zastupovania, evidencii,
IRP

Michal Klučka

- dovolenky, kvalita pedagogického
procesu najmä vo vyšších
ročníkoch, vedenie IS, pomoc
v komunikácii v rámci PT, ideové
formulovania hlavných
preberaných otázok, IRP

Erich Šašinka

- zmluvy, finančné otázky (za
neprítomnosti platovej skupiny ako
bývalý člen platovej skupiny –
pomoc pri riešení finančných
otázok spadajúcich do kompetencii
PT)

Ivana Bartovičová

- rozvrhy a úväzky, pomoc pri
evaluácii a sledovaní cieľov PT

Kancelária

Témy, ktoré inicioval alebo na ktorých pracoval PT spolu so svojimi pomocníkmi počas tohto školského roka cca v poradí od augusta do júna:

august 2018

- rozvrh – doladovanie
- úvodné stretnutie s novými
kolegami – jednotlivo, ale aj so
skupinou
- učiteľ HV - dohody
- rozpis na zastupovanie
- rozdelenie kolegov k personalistom

október 2018

- nastavenie hospitácii Alexandrou
Paršovou k ukončeniu kandidatúry
na prváčku učiteľku
- 27-28.10.2018 –Interný seminár
s témami matematika, fyzika,
empatia a komunikácia – Jana
Lednická, modelovanie hlavy
- IRP – rozhovory

november 2018

- smernica o preplácaní vzdelávaní
v SZŠW
- Ukončenie waldorfského vzdelá-
vania

december 2018

- stretnutie s denným chodom k FR
- stretnutie k Hv a rozdeleniu Eu

január 2019

- ukončenie evaluačného procesu na
triedneho učiteľa
- evaluácie kolegov

- riešenie situácie FR
- zostavenie predbežného úväzkového plánu na budúci šk. rok
- stretnutie k odchodu kolegu

február 2019

- úvahy k tvorbe úväzkov a mzdového balíka
- 1-2.2.2019 Interný seminár
- témy – personálne, pedagogické zámery jazierka,
- jazyky – zdieľanie z novej koncepcie, prednáška o empatii
- stretnutie s potenciálnym klubistom

apríl 2019

- 5 a 7.4. 2019 Interný seminár - spoločné stretnutie k tvorbe rozvrhu
- rozdelenie na skupiny po 3-ročiach a ich pohľad na významné potreby žiakov v tomto veku a ako na to waldorfská pedagogika odpovedá v jednotlivých predmetoch + ideálny rozvrh
- posunutie začiatku vyučovania
- hospitácie k evaluácii kolegov, ktorí sú u nás 2. rok
- veľkonočná evaluácia
-

máj 2019

- 8.5.2019 Interný seminár matematika a rozvrh
- tvorba úväzkového plánu na budúci šk. rok – rozhovory, rozhovory, rozhovory

- evaluácia 3 kolegov
- stretnutie s potenciálnou nemčinárkou
- stretnutia so zastupujúcou učiteľkou RP
- výhľad pre kolegov, čo chcú učiť

jún 2019

- stretnutia so všetkými učiteľmi k plánu úväzkov na budúci šk. rok
- zostavenie a prezentovanie mzdového plánu a balíka

Pravidelné alebo jednorazové aktivity počas celého šk. roka:

- pomoc pri riešení zastupovania – časová banka
- vedenie štúdia na konferencii – témy – kooperatívne vyučovanie, autorita učiteľa, intenzívne štúdium VNOČ a MDK
- riešenie dovolení, PN, podmienok zmlúv, vzdelávaní
- spoluúčasť na stretnutiach jazykárov pri naplňaní novej jazykovej koncepcie
- vytvorenie prac posudkov na základe vyžiadania
- stretnutia s kolegami – odovzdanie sťažnosti iného kolegu alebo kolégia

Miroslava Tagar, hovorca PT

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ ŠKOLY

1. Plán 2018/2019

Hospodárenie a spravovanie financií sa riadilo na základe schváleného finančného plánu pre rok 2018/2019, ktorého ciele boli:

- dodržať náklady na prevádzku a mzdy na úrovni naplánovaných hodnôt,
- zrealizovať investície do pedagogických pomôcok a do vylepšenia podmienok v škole,
- dosiahnuť pozitívny hospodársky výsledok, ktorý sa prerozdeľuje do triednych fondov, do fondu sociálneho štipendia a pre rozvoj školy.

Chod školy bol financovaný z výnosov v podobe tržieb – príjmov od rodičov, dotácií MŠ SR, magistrátu hl. m. Bratislava a darov od rodičov a priateľov školy.

Finančný plán pre rok 2018/2019 bol plánovaný s hospodárskym ziskom 15.344 €.

Rozpočet na školský rok 2018/19 Summary August	Plán		Δ Odchýlka min.roku	YTD		Δ YTD ku min. roku		Δ FC ku plánu	
	2017/2018	2018/2019		2017/2018	2018/2019	€	%	€	%
VÝNOSY	936 795	989 446	15%	936 795	1 007 310	70 515	8%	17 864	2%
Tržby – príjmy od rodičov	376 687	436 790	16%	376 687	414 993	38 306	10%	-21 797	-5%
Dotácie – príjmy z verejných zdrojov	519 465	526 196	1%	519 465	575 254	55 789	11%	49 058	9%
Ostatné	40 643	26 460	-35%	40 643	17 063	-23 580	-58%	-9 397	-36%
NÁKLADY	891 399	974 112	9%	891 399	974 968	83 569	9%	856	0%
Zamestnanci – personálne výdavky	648 990	719 285	11%	648 990	749 020	100 030	15%	29 735	4%
Spotreba materiálu	45 816	45 600	0%	45 816	36 502	-9 315	-20%	-9 098	-20%
Spotreba energie BA	16 651	20 760	25%	16 651	18 608	1 957	12%	-2 152	-10%
Opravy a údržba	6 632	13 700	> +100%	6 632	5 872	-761	-11%	-7 828	-57%
Cestovné	901	3 150	> +100%	901	381	-520	-58%	-2 769	-88%
Reprezentačné	1 537	2 280	48%	1 537	1 936	399	26%	-344	-15%
Ostatné služby	103 940	117 865	13%	103 940	100 703	-3 237	-3%	-17 162	-15%
Dane a poplatky	1 261	1 410	12%	1 261	978	-283	-22%	-432	-31%
Zmluvné / ostatné pokuty a penále	33	0		33	0	-33		0	
Poistenie	1 454	1 090	-25%	1 454	1 310	-144	-10%	220	20%
Odpisy dlhodobého majetku	4 215	4 212	0%	4 215	4 214	-1	0%	2	0%
Členské príspevky	9 590	6 360	-34%	9 590	9 070	-520	-5%	2 710	43%
Opravné položky školného (zápočet, kompenz...)	0	500		0	9 486	9 486		8 986	> +100%
Ostatné náklady (kurzové straty, poplatky...)	1 125	50	-96%	1 125	109	-1 016	-90%	59	> +100%
Plánované investície	49 254	37 850	-23%	49 254	36 779	-12 475	-25%	-1 071	-3%
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK	45 396	15 334	-66%	45 396	32 342	-13 054	-29%	17 008	> +100%

2. Hospodársky výsledok za šk. rok 2018/2019

Hospodársky výsledok školy dosiahol výšku 32.342 €, kde na strane výnosov bolo prijatých 1.007.310 € a na strane nákladov to bolo 974.968 €. Pozitívny hospodársky výsledok sa dosiahol najmä vďaka vyšším dotáciám.

3. Dlhy na školnom

Dlhy na školnom za šk. rok 2018/2019 boli k 31.8.2019 evidované v systéme Edupage vo výške 18.795 € čo je 4,6% z celkových predpisov v danom školskom roku. Celkové dlhy na

školnom predstavujú sumu 22.083 €, kde sa prirátali staré dlhy (3.288 €), ktoré nie sú už v systéme Edupage. Oproti šk. roku 2017/2018 dlhy vzrástli o 15.211 €, čo bolo spôsobené absenciou platieb viacerých rodín, ktoré sa ocitli vo finančne nepriaznivej situácii.

Stav prijatých platieb a dlhov za školský rok 2018/19

Počiatkový preplatok školnéhohok 1.9.2018	Nedoplatok z 2017/18	Predpisy 2018/19	Prijaté platby od 1.9.2018-31.7.2019	Prijaté platby za august 2019	Nepriradené	Prijaté platby spolu	Preplatok	nedoplatok
5 919	6 872	402 965	391 056	1 903	0	392 959	9 027	18 795
			Nedoplatok: 19 515	Zaplatené z nedoplatku: 720				

4. Dotácie – príjmy z verejných zdrojov

Celkové príjmy z dotácií (normatívne a nenormatívne) boli 575.254 €. Z toho normatívne, na činnosť školy tvorili 447.821 €, čo predstavuje cca 66% z celkových ročných mzdových nákladov (pokles o 1,5% oproti minulému roku).

Dôvody, prečo je príjem z dotácií vyšší o 55.789 € oproti min. roku sú:

- zvýšenie platových taríf pre pedagogických a odborných zamestnancov
- zvýšený normatív na žiaka sa pre rok 2018/2019
- zároveň od 1.9.2019 sa upravil príspevok na činnosť asistentov jeho zvýšením, ale aj znížením zo 4,5 na 4 asistentov. Táto čiastka je aj na strane nákladov v časti mzdy a odvody asistenti.

Rozpočet na školský rok 2018/19 Summary August	Minulý rok		Plán 2018/2019	Δ Odhýlk min.roku	YTD		Δ YTD ku min. roku		Δ FC ku plánu	
	2017/2018	2018/2019			2017/2018	2018/2019	€	%	€	%
Dotácie – príjmy z verejných zdrojov	519 465	526 196		1%	519 465	575 254	55 789	11%	49 058	9%
Normatívne - činnosť školy	393 289	398 544		1%	393 289	447 821	54 532	14%	49 277	12%
Dotácia - školský klub	37 526	37 320		-1%	37 526	35 426	-2 100	-6%	-1 894	-5%
Dotácia - školská jedáleň	34 042	33 792		-1%	34 042	37 803	3 761	11%	4 011	12%
Nenormatívne - vzdelávacie poukazy	3 808	4 480		18%	3 808	2 479	-1 329	-35%	-2 001	-45%
Nenormatívne - asistenti	44 640	45 360		2%	44 640	43 008	-1 632	-4%	-2 352	-5%
Nenormatívne - odmeny, ostatné : ŠvP, LK	6 160	6 700		9%	6 160	8 717	2 557	42%	2 017	30%

5. Príjem 2% z dane zo zisku

Príjmy zo strany darcov 2% z dane zo zisku boli v pláne odhadované vo výške 9.000 €. Avšak do účtovníctva sme v šk. roku nezaevidovali príjem tejto čiastky. Dôvod bol v tom, že v šk. roku 2017/2018 sme prijali od OZ Jablonka, ktorá dočasne nahradila OZ VKS čiastku 12.064 €, ktorá mala spadnúť až do šk. roka 2018/2019, pretože zriaďovateľ má lehotu na vyplatenie tejto čiastky škole do jedného roka. Avšak OZ Jablonka tieto financie poslala už v januári 2018 a nie k decembru 2018, čo by spadlo do školského roka 2018/2019.

6. Príjmy z grantových projektov

Za školský rok 2018/2019 sa vypracovalo celkovo 7 projektov na základe výziev poskytovateľov v celkovej žiadanej sume 246.510 €. Podarilo sa nám úspešne získať 210.088 €, čo predstavuje 85% úspešnosť! Najväčším finančným prínosom boli príspevky na Erasmus+ (vzdelávanie učiteľov) vo výške 32.675 € a dvojročný grant MŠ SR na podporu inklúzie na

škole vo výške 169.713 €. Je dobré spomenúť aj grant Bratislavskej vodárenskej spoločnosti (BVS) a Slovenskej agentúry pre životné prostredie (5.250 €) na dokončenie a sprevádzkovanie jazierka, pitnej fontány v záhrade a rozvodu úžitkovej vody. Enviroprojekt od MŠ SR, ktorého cieľom je výchova k životnému prostrediu nám umožnil nákup pracovného náradia a materiálu do záhrady a nákup kríkov a stromčekov na výsadbu.

Darca	Predmet žiadosti	Žiadaná suma	Uspel - získaná čiastka	Reálne príjmy v šk. roku 2018/2019	Reálne výdaje v šk. roku 2018/19	Prijaté na
		246 510 €	210 088 €	110 127 €	60 563 €	
MŠ SR - eurofondy	Inkluzívna škola ako učiacia sa organizácia; nadčas. aktivity učít.+pomôcky	190 000 €	169 713 €	76 287 €	44 815 €	SZŠW
BVS	Pitná fontána	500 €	500 €	500 €	500 €	SZŠW
SAŽP, Banská Bystrica	Dokončenie jazierka	5 000 €	4 750 €	4 750 €	4 750 €	VKS
MF SR	Rekonštrukcia priestorov, modernizácia IT	13 500 €	0 €	- €	- €	
MŠ SR	Enviroprojekt - školská záhrada	2 000 €	2 000 €	2 000 €	201 €	SZŠW
Pontis	Deň dobrovoľníctva	320 €	450 €	450 €	450 €	SZŠW
Erasmus+	Vzdelávanie zamestnancov - zahraničie	35 190 €	32 675 €	26 140 €	9 847 €	SZŠW, iba záloha

7. Náklady

Celkové náklady školy predstavovali výšku 974.968 €, čo je len o 856 € viac ako sme plánovali a o 83.569 € viac (9%) ako v minulom roku. Najvyšším príspevkom k vyššie uvedenému nárastu oproti minulému roku boli najmä mzdové a personálne výdavky. Tie však zostali na úrovni plánovaných hodnôt.

8. Spotreba energie

Celkové energetické náklady na prevádzku školy predstavovali 18.608 € (voda a elektrina). Náklady oproti plánu boli nižšie o 2.152 € (-10%). Oproti minulému šk. roku sa však zvýšili o 1.957 €, čo bolo dôsledkom vyšších nákladov elektrickej energie najmä na vykurovanie. V prípade elektrickej energie efektívne využívame chod vykurovania tepelným čerpadlom používaním počítačom riadeného časovania vykurovania. V prípade pitnej vody a stočného sme zatiaľ dosiahli najnižšie možné náklady.

V júni sme obdržali od dodávateľa el. energie avízo o razantnom zvýšení cien za dodávku so začiatkom od augusta 2019. Pristúpili sme k rokovaniam o nových podmienkach s viacerými dodávateľmi, kde výsledná najlepšia ponuka bola v sadzbe na kWh o 32% vyššia, ako sme mali doposiaľ. Celková ročná cena za el. energiu bude teda medzoročne zhruba o 18% vyššia ako po minulé roky.

9. Plánované investície

Z plánovaných investícií na rok 2018/2019 sa financovala rekonštrukcia 5. triedy, vstupné dvere (predné aj zadné), nové vybavenie šatní, vybudovanie bezbariérového WC, nákupy rôznych pedagogických pomôcok a kníh. Vybavili sme 8. a 9. triedu novými LED svetidlami.

Inštaloval sa projektor v 9. triede. Investície boli plánované vo výške 37.850 € a vyčerpali sa na 97%.

Neplánované investície v celkovej výške 6.713 € predstavovali najmä nákup ďalších učebných pomôcok, svietidiel, nové ponorné čerpadlo pre úžitkovú vodu, nákup akustických gitar, elektromontážne práce, nová práčka, skener a hadice do záhrady.

Investície	Plán	YTD		Δ YTD k plánu	
	2018/2019	2018/2019	2018/2019	€	%
Investície	37 850		36 779	1 071	97%
201 doplnenie kostýmov a pomôcok na eurytmii	500		0	500	
202 zborovňa	1 000		610	390	61%
203 eurytmická miestnosť	1 550		1 550	0	100%
204 Výtvarný ateliér	1 500		1 424	76	95%
205 Pomôcky na fyziku a chémiu 7. trieda	3 000		2 752	248	92%
206 nákup kníh a knižného fondu a materiálu do knižnice	800		442	358	55%
207 nákup slovníkov do tried	300		292	8	97%
208 Prietokové ohrievače pre výtvarný ateliér	750		0	750	
209 Projektor do 9. triedy	600		597	3	99%
210 Elektrické náradie	300		0	300	
211 Nové osvetlenie pre 8. a 9. triedu	2 000		679	1 321	34%
212 Nové priečelie a vstupné dvere zadný vchod	10 000		10 870	-870	> +100%
213 Vybavenie šatní pri telocvični	800		857	-57	> +100%
214 Výsadba nových stromčekov a kríkov	500		0	500	
215 Rozšírenie knižnice výtvarnej výchovy	500		288	212	58%
216 Realizácia Dňa Zeme	350		0	350	
217 5. trieda - strop, omietka, podlaha, svietidlá, maľovanie + lavice/stoličky	7 800		7 403	397	95%
218 Textilná dielňa	600		0	600	
219 bezbariérovosť	1 000		1 224	-224	> +100%
220 Kancelária - omietky, osvetlenie, nové stoly, prípadne rozšírenie priestoru	4 000		1 079	2 921	27%
221 Neplánované investície	0		6 713	-6 713	

Z rozpočtu plánovaných investícií na šk. rok 2019/2020 sa počas leta 2018 realizovala aj rekonštrukcia eurytmickej učebne, odhlučnenie jedálne vrátane nových elektroinštalácií. Zakúpilo sa vybavenie pre záložný server. Tým sa zvýšila IKT bezpečnosť a bezpečnejšia záloha dát. Všetky učebne sa vybavili osvetlením tabule. Realizovala sa nová, bezbariérová vstupná dlažba. Inštaloval sa prietokový ohrievač do 1. triedy a vymenili sa termoregulačné hlavice na radiátoroch v ďalších triedach čím na chodbách a v iných učebniach je viac teplo počas vykurovacej sezóny.

10. Krúžky

Krúžky sa v našej škole realizovali najmä cez externých poskytovateľov v podobe krúžku výtvarnej výchovy a prípravy na talentové skúšky, teórie a v hre na klavír, hudobného krúžku, krúžku ručných prác, fotografického a včelárskeho krúžku.

Rozpočet na školský rok 2018/19 Summary August	Minulý rok 2017/2018	YTD 2018/2019
Krúžky		
VÝNOSY	0	20 525
Prijaté príspevky	0	18 639
NÁKLADY	0	20 525
Externé vedenie krúžkov	0	20 525
Náklady školy na vedenie krúžkov	0	0
SALDO - KRÚŽKY	0	0

11. Prerozdelenie hospodárskeho prebytku

Od roku 2017/2018 prerozdeľujeme hospodársky prebytok na tri časti. Zhruba na tretiny ho delíme

- ako príspevok školy do jednotlivých triednych fondov, kde takto škola spätne prispieva na rôzne akcie v triedach (napr. ŠVP, výlety a pod.),

- ako príspevok školy do fondu sociálneho štipendia Rubikon, z ktorého budú môcť rodiny, ktoré sa ocitli v nepriaznivej finančnej situácii, alebo sú finančne menej stabilné, získať štipendium. K dátumu písania tejto správy sa Rada rodičov ešte nesformovala, ktorá by mala zastávať v tejto oblasti zodpovednosť za posudzovanie žiadostí a pridelovanie týchto prostriedkov pre účely štipendia. Vo fonde je momentálne 25.814 €,

- zvyšná tretina zostáva škole, ako príspevok na rozvoj školy a prípadnú budúcu investíciu do rozšírenia priestorov.

Hospodársky výsledok:	32 342 €	za šk. rok:	2018/2019
-----------------------	-----------------	-------------	-----------

Odpočítateľné položky pre výpočet bázy

Nevyčerpané investície:	1 071 €
Zaučtované náklady patriace do budúceho účtovného obdobia:	- €
Odpísané/nevymožiteľné dlhy:	- €

Báza	31 271 €
-------------	-----------------

Fond sociálneho štipendia:	34%	10 632 €
Triedne fondy:	34%	10 632 €
Rozvoj školy:	32%	10 007 €

Maroš Brezovský, koordinátor školy

1. ROČNÍK

Náš prvý školský rok

Prvá trieda sa aj tento rok do posledného miesta zaplnila nedečakavými prváčikmi.

Veru, krásne je v krajine rozprávok, kde sa všetko na dobré obráti. A tak to bolo aj u nás. V triede plnej rytierov, kráľov, princezien aj drakov sa veru všeličo udeje. Ctila nás však hlavne práca.

A veru že sme nezaháľali. Jedna epocha striedala druhú – písmenková číslicová. Onedlho boli z hlások slová a z čísiel príklady. Skrotili sme aj dve drevené ihlice a vlnu. Už na Vianoce mnohé domácnosti zdobili štrikované zvieratká, či užitočné taštičky. V jemných rúčkach poslúchal dlhý štetec, ostrá ihla aj flautička.

Rozkukať sa po škole prvákom pomáhali ich veľkí kamaráti a patróni šiestaci. Tento rok to naozaj nebolo len formálne. Spontánne návštevy, darčeky, objatia na dvore, pomoc pri ručných prácach. Jednoducho skutočný záujem, ktorý dúfam vydrží aj naďalej.

Počas roka sme navštívili niekoľko divadelných predstavení, korčuľovali sme sa, boli na výlete so šiestakmi, takmer v plnom počte sme nechýbali na žiadnej slávnosti, brigáde, karnevale aj ostatných školských akciách.

Najviac však budeme spomínať na našu prvú ŠVP na Chate Fugelka pri Modre. Napriek neutíchajúcemu dažďu bolo ako deti povedali: „najsamsuper“.

Zuzana Bugárová, triedna učiteľka prvákov

Klub prváci

Prvácka skupina detí v školskom klube, bola tento rok v zložení 15 dievčat a 9 chlapcov, preto by sa mohlo zdať, že mala dievčenský nádych, ale nebolo to tak stále. Chlapci svojou činorodosťou a aktivitou ničím nezaostávali a aktívne sa podieľali na rušnom živote triedy v popoludňajších hodinách.

Od prvého dňa mali prváci veľmi jasný a zároveň jednoduchý program klubu. Po obede sme sa v pokoji vrátili do triedy, rozlúčili sa s pani triednou učiteľkou a privítali sa s "klubistkou".

Po privítaní si deti v prvom polroku brali vankúšiky, na ktorých nasledujúcich približne 20 minút počúvali rozprávku a tak si oddýchli. Stávalo sa, že niektorí od únavy aj zadriemali. Po polroku si už zvykli počas rozprávky aj kresliť alebo štrikovať.

Po oddychu sme si svedomito upratali triedu a presunuli sme sa do šatničky a následne na "predný" dvor. Táto časť školského areálu nám spríjemňovala outdoorové aktivity v lete svojim chladivým tieňom, počas celého roka kreatívnymi hernými prvkami, drevenými domčekmi, aj bunkrom, ktorý si deti postavili. Netreba zabúdať aj na pieskovisko, stromy, hriadky aj trávnik, ktoré sa stávali súčasťou voľných hier a prispeli k tvorbe veľmi súdržného a prijímajúceho kolektívu. Často sa ukázalo, aké sú deti otvorené a tvorivé aj pri riešení konfliktnejších situácií a veľmi rýchlo sa vedia opäť vrátiť do priateľskej atmosféry počas hier.

Dôležitou časťou klubového života bol aj rituál prípravy na olovrant a samotné olovrantovanie, či už v triede - počas

chladnejších mesiacov, alebo v tieni stromov na aluminatke, keď už bolo vonku teplejšie. Počas olovrantu sa opäť čítali kratšie príbehy, aby si deti mohli v pokoji zjesť svoj olovrant.

Po tretej hodine už často odchádzali deti domov a ak nám počasie prialo ostávali sme na školskom dvore, ak nie, hry v triede opäť testovali našu predstavivosť. Deti si občas kreslili, ale často hrali divadielka, prezliekali sa do kostýmov, stavali si bunkre pod lavicami, alebo hrady z drevených kociek.

Náš čas plynul vo veľmi pokojnej a priateľskej atmosfére a klub bol, verím, pekným zážitkom pre všetkých zúčastnených.

Alexandra Paršová, klubistka prvákov

2. ROČNÍK

Náš druhý školský rok

Druháci začali svoj školský rok plní nadšenia a očakávania, plní síl po prázdninách. Počas vyučovania si cibрили pamäť s násobkami čísel do sto, sčítaním a odčítaním do sto a rôznymi zážitkovými úlohami. Spolu s rodičmi sme odštartovali nácvik čítania a hlavne lásku k čítaniu pomocou vlastných nových čítaniek, ktoré im vlastnoručne vyrobili rodičia druhákov. Bolo že to radosti pri slávnostnom odovzdávaní týchto šlabikárov. Deti si prezerali texty, vlastnoručne vyrobené kresby i ručne viazaný prebal knihy. Rodičom veľký obdiv.

Počas príbehov na epoche sme sa radovali z pestiev a poučení zvieratiek v bajkách a s túžbou v srdci počúvali dojímavé príbehy v legendách o svätých.

Už tradične sme sa zúčastnili akcie pálenia Moreny na rozlúčku so zimou a deti ju vyprevadili s veľkým nasadením a radostnými pokrikmi.

Počas hodín sme sa venovali aj poznávaniu a ochrane prírody v zážitkových tvorivých

dielňach, kde deti spoznávali stromy podľa listov, plodov, kôry.

Na konci školského roka sme sa už nesmierne tešili do školy prírody v Modre, kde sme v lone prírody opäť načerpali sily a objavili sme čarokrásne miesta na spoznávanie nášho krásneho Slovenska.

Školský rok sme ukončili slávnostným odovzdaním vysvedčení so slovným hodnotením a umeleckým vysvedčením pre jednotlivého žiaka.

Dáša Czereová, triedna učiteľka druhákov

Klub druháci

Ako aj prvý rok, aj tento rok v klube bol plný zaujímavostí a aktivít. O čosi s väčšími deťmi sa pracovalo veľmi dobre. Veľa času sme sa zameriavali na sledovanie prírody a jej zmien v kolobehu roka. Deti sa s nadšením zapájali do každej aktivity, ktorú som im ponúkla.

Na jeseň sme sa okrem hier starali o školský dvor. Zaviedli sme si pravidelné upratovacie piatky. Zbierali sme kamienky, drevka a dosky. Z nazbieraného dreva sme si pripravili táborák a opekali dobroty, čo si deti priniesli z domu. Nikdy sme to vopred neplánovali, aby sa druháci so svojimi práve prinesenými dobrotami naučili podeliť, tí bez olovrantu poprosiť a poďakovať. Svojpomocne sme vyrobili zo starých dosiek hmyzí hotel, aby mohli chrobáčky pohodlne prezimovať

V zime sme si užili aj dosť snehu. Naučili sme sa vytvárať nádherné sochy, príbytky a spustila. Sneh sa neraz dostal pri guľovačke aj za golier. Zimné dni sme trávili hlavne v triedach. Keďže sa Vianoce blížili míľovými krokmi, vyrábali sme množstvo krásnych výrobkov.

Jar nám priniesla veľa radosti. Konečne sme mohli byť vonku dlhšie. Založili sme si záhradku, o ktorú sme sa spoločne starali. Nasadili sme reďkovku, mrkvičku, hrášok a rukolu. Ako dozrievali, stávali sa súčasťou našich olovrantov. Zasadili sme aj niekoľko kríčkov s jedlými bobuľami. Deti im vymysleli mená podľa začiatkových písmen svojich mien. Zvláštnu starostlivosť sme venovali presadeným semenáčikom stromov, ktoré sme presadili do kvetináčov a pestovali do júna, kým ich deti neodovzdali obľúbeným deviatikom

Splavne sme prešli do letných horúcich dní. Okrem starostlivosti o záhradu sme sa veľa hrali, behali, kreslili na chodník. Osviežovali sme malinovkami z byliniek zo záhrady. Sledovali sme aj ako sa do hmyzieho domčeka opäť sťahujú noví obyvatelia ako včielky samotárky, lienky, električky, aby zniesli vajíčka. Nezabudli sme ani na naše obľúbené príbehy, ktoré nás sprevádzali v čase olovrantu po celý rok.

Renáta Kubečková, klubistka druhákov

3. ROČNÍK

Ako sa nám darilo v tretej triede

Tretiu triedu v tomto školskom roku navštevovalo 25 žiakov, z toho 14 dievčat a 11 chlapcov. Mali sme veľmi pracovitý a zaujímavý rok. Prvou veľkou témou, ktorá sa niesla celým časom, bola EPOCHA zrna. My, tretiaci, sme stáli pred neľahkou úlohou – postarať sa o poličko tak, aby sme mohli pred zimou zasiať zrná. A tak sme sa pasovali s vysokou burinou, vytiahli sme motyky, rýle, hrable a nakoniec i ťažký pluh, do ťahania ktorého sme sa zapojili všetci, aby sme zem dobre poorali.

Pomáhal nám i p. učiteľ Martin a p. školník Juraj. Potom sme už mohli s piesňou na perách zrnko pšenice zasiať a nechať ho počas zimy odpočívať. Na jar sme ho chodili pozorovať, ako rastie, silnie, tvoria sa klásky a tešili sme sa na vlastnú úrodu.

V lete na začiatku prázdnin sme zorganizovali veľkú triednu žatvu a za výdatnej pomoci rodičov sme obilie zožali, naviazali malé snopy a nechali sme ich sušiť. Na začiatku 4.ročníka klasy ešte vymlátime, zrná očistíme, zomelieme a upečieme si vlastný chlebiček. Už teraz všetci tretiaci však pochopili, že „Chlieb krájať, to nie je len tak...“, ako sa píše v básni od M. Rúfusa. Okrem práce poľnohospodárov sme spoznali i mnohé ďalšie staré remeslá.

Niektoré sme si i vyskúšali sami, napr. v skanzene Pribylina počas našej krásnej školy v prírode v Račkovej doline alebo priamo návštevou u kováča pod Devínom,

kde si veru kovať kince na nákovy vyžadovalo veľkú silu.

Svoje umenie nám predviedol i kovotepec Jirka z Česka, ktorý nám i rodičom pomohol s tým, ako si z medených plátov vystrihnúť a vytepať vlastné misky, náramky či iné veci. Tiež sme pozorovali v škole včielky a stáčali med. Celý rok sa u nás niesol i v ľudovej note v piesňach, tancoch (i na besiedke) či oslavách narodenín. V júni sme ešte stavali vlastné domčeky z prírodných materiálov – každý bol iný a výnimočný. Okrem toho všetkého sme stihli absolvovať i dva športové týždenné kurzy - plavecký i korčuliarsky a organizovať i „vynášanie Moreny“, ktorú sme vyrobili a spolu s prvákmi a druhákmi sme ju poslali dole Dunajom. Samozrejme, popri všetkých týchto aktivitách škola nebola bokom, veľa nového sme sa i naučili, na matematike, slovenskom jazyku a ďalších predmetoch sme zvládli všetko, čo sme mali. Takže máme za sebou plný rok, bohatý na nové poznatky i mnohé zážitky.

Zuzana Bajusová, triedna učiteľka
tretiakov

Klub tretiaci

S tretiakmi sme v 3. ročníkmi strávili v klube pekný a naplnený čas. S výnimkou 1-2 dní, kedy bolo počasie naozaj nepriaznivé sme boli každý deň vonku na zadnom dvore. Na jeseň, jar a v lete skoro celý klub, v zime min. 1.hodinu z klubu. Náš klubový denný rytmus bol takýto:

13.45-15.00 : voľná hra/práca v záhrade/
streda: čítanie záujmovej literatúry,
piatok: upratovanie dvora/

15.00-15.15 : spoločný olovrant v altánku
alebo na deke, sociálne hry

15.15-16.00: tvorivé činnosti, športové
skupinové hry

Vždy po obede mali deti čas na voľnú hru. Chlapci a niektoré dievčatá sa s obľubou venovali loptovým hrám: futbalu, vybíjanej a basketbalu. Veľmi často sa venovali aj stavbe svojho príbytku, t.j. bunkru. Stavbu menili a rozvíjali podľa ročného obdobia : na jeseň , na jar a v lete stavali z dreva, kameňov a kachličiek, v zime postavili cca 7 m dlhý múr zo snehu.

Dievčatá sa zase vonku s obľubou venovali hojdaniu na hojdačkách, šplhaniu, cvičeniu a akrobatickým kúskom na lanách, nacvičovali si rôzne tančeky, ktoré sprevádzali spevom ako aj divadlo, s ktorým potom vystupovali pred rodičmi.

V rytme roka a v súlade s ročným kolobehom sme s deťmi na zadnom dvore aj pracovali : na jeseň sme zbierali jabĺčka a spracovávali ich v rôznych podobách, hrabali sme lístie, upravovali kompost, pomáhali s čistením jazierka a stavaním plotu okolo neho, hrabali sme pokosenú trávu a iné.

Čas vonku nám spríjemňoval aj zber sezónnej úrody , na ktorej si deti s radosťou pochutnávali: na jeseň na jabĺčkach a orechoch, v lete na čerešniach, morušiach či egrešoch.

Zuzana Jaska Fugger, klubistka tretiakov

4. ROČNÍK

Ako sa nám darilo v štvrtej triede

Začiatkom prázdnin po skončení tretieho ročníka sme naše zlatisté obilie kosami vlastnoručne zožali. Išlo nám to pomerne rýchlo. Na viazanie klasov do snopov sme si zavolali ako pomocníkov rodičov. Zrazu bolo tých kláskov na nás akosi priveľa. V septembri sme ich cepmi vymlátili, zrnká pomleli na múku a z múky upiekli voňavý chlebič. Aký bol dobrý. S hrdosťou sme ho ponúkali všetkým v škole a po kúsku vzali ochutnať aj domov. Tú vôňu máme v nose doteraz.

Počas roka sme sa zoznámili so severskou mytológiou. Spoznali sme Ódina, Thóra i ľstivého Lokiho. Sledovali sme osudy Gerona a Virtusa, putovali Kalevalou i hľadali poklad Nibelungov.

Každý deň sme sa starali o morské akvárium v triede. Čistili ho, krmili rybičky a pozorovali ten nádherný svet. Život pod

vodou sme si boli pozrieť aj vo Viedni v Haus des Meeres.

Počas zimy sme v pondelok alebo v utorok otvárali pomyselné brány Čajovníčky pri Akváriu. Zakaždým nás čakala úprava priestorov, natieranie chlebičkov, krájanie zeleniny a ovocia, príprava malinovky, krájanie koláčov. Okrem chutných koláčikov a chlebičkov s domácimi nátičkami sme ponúkali hotdogy alebo wafle s lekvárom a šľahačkou, kávu a čaje rôznych druhov. Nakoľko boli potrební čašníci, predávajúci, pripravujúci, pokladníci i upratovači, snažili sme sa striedať si práce. Snažili sme sa, aby hostia boli spokojní.

Radosť sme mali z kurzu plávania a korčuľovania. Mnohí urobili veľký pokrok, niekto sa naučil nové veci, iný sa zdokonalil v tom, čo už dokázal. Hlavne, že sme boli spolu.

Bol to krásny rok plný skvelých zážitkov a nového poznania. Mali sme sa výborne!

Slávka Šebová, triedna učiteľka štvrtákov

Vyvrcholením školského roka bola škola v prírode vo Vyšných Ružbachoch. Boli sme obklopení krásnou prírodou, voňavým vzduchom a spevavými vtáčikmi. Tých pozorovali mladí ornitológovia ubytovaní v našej chate. Vidieť v dlani a pohľadiť maličkého králička ohnivohlavého je naozaj úžasné. Chodník v korunách stromov v Bachledovej doline preveril odvahu nejedného z nás. Sediac na plti nás ošľahali aj vlny Dunajca. Zvládli sme i množstvo schodov v Belianskej jaskyni, kde sme sa dozvedeli, že u nás máme 11 sprístupnených jaskýň. „Slávka, už nám zostáva len 9, v dvoch jaskyniach sme už boli.“

Klub štvrtáci

Pre štvrtákov to bol posledný klubový ročník. Spoločne sme väčšinu času trávili na zadnom dvore, pravidelne sme ho upratovali, pomáhali s prácami na pozemku.

Od jesene až do jari sme ako štvrtáci organizovali každý týždeň čajovňu, ktorú sme s deťmi pomenovali „Čajovňa u Akvárika“. Našu čajovňu radi navštevovali tak deti zo školy ako aj učitelia či rodičia. V ponuke sme okrem koláčov, teplého čaju, kávy a limonády mali aj deťmi pripravovaný hot-dog či waffle s domácim džemom a s ručne šľahanou šľahačkou. Štvrtáci mali podelené práce: obchodníci, obsluha, strážcovia poriadku a pripravujúci. O propagáciu sa postarali samé deti a vyrobili nielen plagáty ale aj pozvánky, ktoré osobne poroznášali do ostatných tried. Počas prác pri čajovni sme zažili plno veselých momentov a z našetrených peňazí sme spolu šli na triedny výlet do Viedne do Haus des Meeres Aqua Terra Zoo.

Mnoho času sme venovali počas klubu príprave výrobkov na vianočný ale aj na veľkonočný bazár: drevené ozdoby na vianočný stromček, rámiky na fotografie, omaľované svietniky, maľby na sklo, vonné vrecúška ozdobené krížikovou výšivkou.

Ako prišla jar, viac sme sa venovali činnostiam na zadnom dvore, postupne deti vybudovali tri triedne bunkre, ktoré zveľadňovali až do konca školského roka.

Žaneta Hanečáková, klubistka štvrtákov

S. ROČNÍK

Ako sa nám darilo v piatej triede

Piaty školský rok v našej triede absolvovalo 28 detí, 14 dievčat a 14 chlapcov.

Hneď v úvode roka sme navštívili Hrad Devín, z vtáčej perspektívy sme pozorovali jeho okolie a nazerali sme aj k susedom do Rakúska. Na konci školského roka sme sa o nich učili. Pozorovali sme živel vody v mieste spojenia Moravy a Dunaja, aby sme ho neskôr mohli zhmotniť v dreve.

Navštívili sme Dom hudby vo Viedni, kde sme okrem iného mohli dirigovať orchester viedenskej filharmónie.

Zašli sme do botanickej záhrady – epocha botaniky na nás počkala do jari – a na Slnčné jazerá v Senci, o ktorých sme už vedeli z projektov spolužiakov zo 4.ročníka. 13.septembra sme sa teda aj vykúpali.

Potom sme už zasadli do školských lavíc a pobrali sme sa do dávnoveku, keď Pralndovia túžili spočinúť v nirváne, PraPeržania začali obrábať pôdu, v Mezopotámii vymysleli školu a klinové písmo a Egypťania písali na papyrus. V októbri sme sa vrátili k zlomkom, naučili sme sa s nimi počítať. Na návšteve u nás bola Nina z Brazílie, čo bolo fantastickou motiváciou na učenie sa angličtiny. V novembri sme skloňovali podstatné a prídavné mená, písali sme Testovanie 5. Boli sme na výstave v dopravnom múzeu venovanej Wolfgangovi von Kempelenovi a rozlúštili sme záhadu šachového automatu.

Cez epochy sme spoznávali zvieratá – predstaviteľov jednotlivých sústav, počas hodín Vv sme niektoré modelovali. Zašli sme do SND a chvíľami sme boli aj hercami v predstavení O čarovnej flaute a iných kúzlach. Janko dirigoval orchester, Jasmínka prebúdza spiaceho princa Tamina, ďalší hrali opice a sliepky.

Adventné obdobie sme zakončili Vianočným koncertom Slovenskej filharmónie, mnohí boli v Redute po prvýkrát a všetci sme boli očarení. V novom roku sme na mape prešli Slovensko po tokoch riek, spoznali sme mestá, pohoria, nížiny, kúpele, zaujímavosti i smiešnosti. Absolvovali sme workshop „Ako nenaletieť na internete“.

Vo februári sme pokračovali v učive slovenčiny a chystali sme sa na karneval stvárnajúci postavy z mytológie, ale i Lomnický štít s lanovkou. Marcová epocha matematiky konečne niektorým otvorila svet desatinných čísel. 15.marca sme sa vybrali z Devínskej Novej Vsi pešo na zámok Schlosshof, kde práve otvárali rakúsko-slovenskú výstavu „Hra s jedlom“. Užili sme si celý tento mesiac, dohodli sme sa, že to skúsime bez internetu. Podarilo sa. V deň Testovania 9 sme navštívili Trnavu, porozprávali sme si o slovenčine pri pamätníku Bernoláka, ale hlavne zažili výborné divadelné predstavenie Ostrov pokladov. V apríli sme sa pohrúžili do botaniky, prebrali nižšie rastliny a začali sme si viac všímať, čo rastie okolo nás. Tiež sme začali s prácami na pozemku, polievali sme, sadili, čistili a upravovali areál školy i Mierovú kolóniu.

V júni sme šli do finále cez okolité štáty. Stihli sme aj burzu kníh, výlet nad Raču, boli sme sa kúpať na Zlatých pieskoch a nakoniec sme sa dostali aj k vysvedčeniam. Tie naše sa niesli v duchu múdrosti gréckych filozofov. Za všetky túto jednu: „Najťažšie zo všetkého je poznať sám seba a najľahšie je dávať rady druhým.“

Bol to krásny rok. Veľmi rýchly. Veľmi plný. Tak si po ňom teraz oddýchneme a ja sa teším na deti, ktoré boli ešte nedávno malými žiačikmi, v 6.ročníku.

Ivana Bartovičová, triedna učiteľka
piatakov

Máj sa niesol v znamení Grécka. Dokončovali sme chitóny, trénovali na olympiádu, chystali eurytmické vystúpenie a učili sme sa o histórii - o gréckych bohoch, osídľovaní Grécka, protikladoch Sparty a Atén, grécko-perzských vojnách, gréckych filozofoch, demokracii, umení i Alexandrovi Veľkom. Záver mesiaca patril olympiáde v rakúskom Schonau, kde sme si zmerali sily, vytrvalosť a rýchlosť najmä so sebou samým.

6. ROČNÍK

Ako sa nám darilo v šiestej triede

Školský rok sme začali epochou geometrie, ktorá bola nová tým, že sme už na nej používali rysovacie pomôcky. Zamerali sme sa na pozornosť, presnosť, súvislosti a krásu geometrie. Z pravidelných mnohoúhelníkov v kružnici a kružnic sme sa naučili tvoriť mandaly, z ktorých sme vytvorili kalendár.

Prvá epocha dejepisu bola venovaná starovekému Rímu. Veľmi nás zaujal nadaný rečník a taktik Caesar, ktorý položil základy rímskeho cisárstva. Na vianočnej besiedke sme predviedli predstavenie venované víťazstvu Caesara nad Galiou a prekročením riečky Rubikon jeho armádou pri návrate do Ríma.

V júni sme na prírodopise spoznávali naše kvitnúce rastliny a stromy. Podrobne sme zmapovali celý náš predný a zadný dvor. V škole prírode v Slovenskom raji sme pokračovali v poznávaní liečivých rastlín. Navštívili sme Dobšinskú ľadovú jaskyňu a Spišský hrad. Zopár odvážlivcov sa chodievalo skoro ráno s učiteľmi kúpať do vodnej nádrže Palcmanská Maša.

Veľký zaberák bola pre nás túra z jaskyne na chatu dlhá asi 11km. Slnko, pľuzgiere, únava, ale aj krásna príroda nás po celú cestu sprevádzali.

Od januára sme začali s nácvikom nášho vrcholového ročníkového projektu – cirkusu. Veľmi sme sa naň tešili, no netušili sme, koľko práce, času a síl nás to bude stáť. Bola to riadna drina, občas aj slzy, ale stálo to za to. Žonglovanie, diablo,

gymnastika, stuhy, muppet show, pojky, palicový tanec, jednokolky, kruhy, švihadlá, scény klaunov, hip-hop a záverečná show. Nadšenie, tréna, pocity šťastia sa striedali počas predstavenia v zákulisí. Podarilo sa nám splniť aj naše veľké želanie, mali sme neónovú show a cirkus mal aj názov Neonus. S výsledkom sme boli spokojní aj my, aj tleskajúce publikum.

Denisa Mátrayová, triedna učiteľka
šiestakov

7. ROČNÍK

Ako sa nám darilo v siedmej triede

Siedmak sa vo vzťahu k svojmu zdravému vývoju ocitá na prahu „nového sveta“, na prahu sveta dospievania. Je čas odložiť imaginárny cumlík detstva a podobne, ako na prahu 15. storočia, v navigačnej škole portugalského princa Henricha Moreplavca, rozvíjať schopnosť kvalitatívne nového uvažovania. Len ona mala silu prekonať predsudky a povery a dostať námorníkov za hranice sveta, ktorý prostí ľudia dovedy považovali za jediný známy a možný. To bol hlavný dôvod, prečo sme v septembri začali štvortýždňovou epochou dejepisu, na začiatku ktorej stál akýsi prorok objaviteľov, benátsky kupec Marco Polo.

Nechceli sme ostať iba pri povrchnom intelektuálnom reprodukování udalostí 13. - 17. storočia, respektíve od 9. storočia, ak berieme do úvahy úspešný príbeh benátskej obchodnej veľmoci. Paralelne s hlavným vyučovaním sme sa učili základným rytmom bubna „džembé“ pod taktovkou pôvodom konžského hudobníka Tierryho Ebama. Vďaka nemu sme, podobne ako prví portugalskí objavitelia, i my mali možnosť konfrontovať sa s temperamentným charakterom Afriky. V nás tento charakter vzbudil neskrývané nadšenie, s ktorým sme sa s ostatnými podelili na michaelskej besiedke.

Prvý polrok uplynul v relatívne pokojnej pracovnej atmosfére, ktorá sa vyznačovala

najmä umelecko-remeselnými prípravami divadielka Jana Orleánska, najmä šitím bábok, ktorého premiéra nakoniec pripadla na 8. máj, sviatok oslobodenia francúzskeho mesta Orleáns. Pred premiérou sa odohralo ešte niekoľko dôležitých udalostí.

V decembri sme na slovenčine v plnej šírke siedmackerých učebných osnov prešli obsahmi gramatickej a pravopisnej prípravy, čím sme si vytvorili priestor po prvýkrát vstúpiť do sveta umeleckých prostriedkov. Počas ďalších epoch slovenčiny sme preto mohli zažívať čaro objavovania „nových svetov“ materinskej reči. Aký to paradoxný zážitok, keď už prvotné poznanie základov teórie literatúry dodá inak fádny a sentimentálny textom obsahovú hĺbku a silu výrazu. Najsilnejšie na nás zapôsobili diela Ivana Kraska – Otcovská roľa a Topole, ako aj štylistické majstrovstvo Jána Kostru.

V zime sme absolvovali lyžiarsky výcvik v škole v prírode 1. máj v Tatranskej Lomnici. Výcvik sme absolvovali spolu s rovesníkmi z Košíc, ktorí sú toho času najstaršou triedou prvej waldorfskej školy v Košiciach. V skvelej atmosfére pretkáwanej pozorovaním hviezd zimnej oblohy, ktorú nerušil ani nastávajúci mesačný spln, sa lyžiarskym základom naučili naozaj aj tí, ktorí ešte dovtedy nestáli na lyžiach a ostatní sa podstatne zlepšili v technike. Snáď až na tých najpokročilejších, ktorí lyžovali prevažne voľne. Tatranské kopce však priniesli možnosť dostatočného vyžitia aj im.

Späť v škole sme sa venovali fyzike, ktorá pokračovala prehĺbením a rozšírením minuloročných tém. Fyzika je predmet, pri ktorom je „rozlúčka s myšlienkovým cumlíkom“ výsostne aktuálna, lebo fyzika kladie nárok na duševné kapacity, ktoré už nie sú vlastné detskému prežívaniu: disciplína pri pozorovaní, vecne zamerané usudzovanie a schopnosť cieleného pomenovania pozorovaných javov. Recyklácia obľúbených dojmov v súvislostiach viac alebo menej vzdialených prírodným skutočnostiam tu už nestačí. Dieťa musí mať narastajúcu schopnosť prejsť od perspektívy prvej osoby k perspektíve osoby tretej.

V tejto súvislosti je potrebné spomenúť aj májovú epochu chémie, kde žiaci po prvýkrát vstúpili do sveta premeny látok prostredníctvom ohňa a kyselín. Tento

prvotný dotyk okrem úvodného nadšenia podnietil niektorých žiakov k mnohým východiskovým otázkam, ktoré si pri usilovnej práci budú môcť zodpovedať v ďalších rokoch. Bolo ale tiež vidno, že pre časť triedy bol kvalitatívne nový charakter chemického bádania zatiaľ príliš náročným krokom, a preto sa s chémiou spojili aspoň v obraznej rovine zakresľovania a zapisovania zaujímavých pokusov.

Posledný štvrťrok bol nabitý aktivitami, ktoré presahovali rámec štandardných učebných osnov:

Koncom apríla sme sa zúčastnili Dobrého trhu na Jakubovom námestí. Popri remeselných dielničkách školy a predpremiére divadielka Jana Orleánska (spolu s krátkym predstavením šikovnosti prstov tretiakov z iniciatívy za druhú waldorfskú školu v Bratislave), sme si adoptovali recyklačnú stanicu. Učili sme sa tak orientovať v recyklácii odpadu, teda v zručnosti, ktorá eminentným spôsobom súvisí s trvalou udržateľnosťou života na našej milej Zemi.

V máji sme okrem premiéry a reprízy bábkového divadielka absolvovali aj inšpiratívny výlet do Písku, kde sme pričuchli ku kultúre divadelných projektov 8. ročníkov českých waldorfských škôl. Výletu sme sa zúčastnili v rámci projektu Inkluzívna škola ako učiaca sa organizácia spolu so žiakmi ôsmeho ročníka našej

školy. Ich Pascu na myši od Agáty Christie sme mali možnosť vidieť tesne pred cestou do Písku.

No a v polovici júna sme sa s derniérou divadielka zúčastnili celodňových osláv storočnice waldorfských škôl Waldorf 100 na pražskom Vyšehrade. V predvečer týchto osláv sme navštívili slávnostný večer v secesnom Obecnom dome v Prahe. Tu sme mohli vidieť a vypočuť si plody spoločnej práce žiakov a učiteľov waldorfských škôl v Čechách.

Vzhľadom k tomu, že tento školský rok bol pre žiakov posledný so svojím doterajším triednym učiteľom, bolo peknou bodkou, že ešte i po poslednom školskom dni sa väčšina žiakov a rodičov zúčastnila rozlúčkového splavu Malého Dunaja. Pri pohľade späť je možné povedať, že i tento posledný spoločný rok s triedou mal nezabudnuteľnú atmosféru. A to aj napriek skutočnosti, že vysporiadať sa waldorfskou pedagogikou je pre nejedného človeka náročnou úlohou; na vrchole puberty, v siedmom ročníku, pre všetkých zúčastnených – žiakov, rodičov i učiteľa – asi najnáročnejšou.

Slavomír Lichvár, triedny učiteľ siedmakov

8. ROČNÍK

Ako sa nám darilo v ôsmej triede

V septembri začali ôsmaci epochou matematiky, ktorá kládla zvýšené nároky na samostatnosť a dokazovanie zákonitostí, pod vedením Michala Klučka. Popritom sme pokračovali v nácviiku divadla „Kamenné políčko“, ku ktorému si vyrábali bábky.

Veľa silných zážitkov sme si priniesli z trojdňového výletu na Orave. Počasie nám prialo a na raftoch sme splavili rôzne úseky riek Orava a Váh . Pritom sme v areáli, kde sme boli ubytovaní aj športovali, alebo nacvičovali divadlo. Tento výlet určite prispel k utuženiu vzťahov v triede a vytvoril dobrý základ celého školského roka.

Premiéra nášho bábkového divadla sa uskutočnila 1. októbra, aj keď divadlo by určite potrebovalo ešte oveľa viac času na prípravu. Predstavenie nedopadlo úplne podľa predstáv, na druhej strane, ak sa naň pozrieme ako na malú generálku divadla, ktoré sme robili počas ôsmeho ročníka, tak poskytlo zážitok toho, aké je to stáť na pódiu a koľko námahy stojí naučiť sa text, výraz, alebo pohyb po javisku, lebo bábky nakoniec znázorňovali len elementárne bytosti, ale ľudí hrali žiaci.

Hneď po divadle nasledovala dejepisná epocha, ktorá nás zoznámila s revolučným obdobím 18. a 19. storočia. Pritom podobnosť tohto obdobia s revolučným naladením ôsmakov, asi nebude celkom náhodná. Je zrejmé, že tu sa náš waldorfský plán triafa celkom do čierneho.

Aby sa žiakom podarilo lepšie zistiť, čo sa v tomto období s nimi samými dialo, bola epocha slovenčiny počas novembra pod taktovkou Veroniky Mihókovej vedená s ohľadom na 4 temperamenty. Taktiež sa učili vyjadrovať svoje myšlienky pomocou slohových prác.

V decembri mali opäť matematiku a okrem toho sa nám spoločne, na projektových hodinách podarilo vybrať divadelnú hru, „Pascu na myši“ od Agathy Christie, ktorá nás následne sprevádzala takmer celý zvyšok roka.

V celom procese divadla zohrával hlavnú úlohu náš režisér Michal Klučka, ktorý viedol divadelné hodiny tak, aby sa ôsmaci učili vyjadrovať rozličné nálady. To im v konečnom dôsledku pomáhalo vyrovnáť sa aj so svojimi vlastnými emóciami. Obzvlášť pre chlapcov, ale aj pre väčšinu dievčat bolo veľmi náročné vyjsť zo svojej komfortnej zóny a na javisku sa opakovane prekonávať.

Hneď po Vianociach práve začala intenzívna dvojtýždňová epocha nácviku divadla, kedy neprebíhala iná epocha a ani nasledujúce hodiny, ale celkom sme sa všetci ponorili do práce na divadle. Po divadle nasledovala geografia, venovali sme sa Amerike, Austrálii a Antarktíde, v závere epochy aj astronómii. Od februára k tomu ešte pribudla epocha fyziky. To bola pre tohtoročných ôsmakov novinka. Keďže sme chceli aby aj napriek divadlu mali jednotlivé epochy dostatočnú dotáciu, zaviedli sme v určitých obdobiach dve epochy za deň, pričom druhá epocha prebiehala cez piatu a šiestu hodinu.

V marci nasledovala ďalšia epocha matematiky, ktorá bola v druhom týždni prerušená 6 dní trvajúcim lyžiarskym výcvikom, s ubytovaním v hotely Smrečina. Aj keď sme sa na začiatku obávali, či nebudeme lyžovať na zelenej lúke, nakoniec sme mali v stredisku vo Vratnej snehu viac než dosť a lyžovačku sme si užili v najrozličnejších podmienkach. Naspäť sme sa vrátili plný nezabudnuteľných zážitkov.

V apríli bola ďalšia epocha slovenčiny a v máji sme pokračovali náročnou dvoj epochou chémie a fyziky. Chémia sa pritom venovala hlavným zložkám potravy – škrobu, cukrom, tukom a bielkovinám, fyzika zase termike, magnetizmu a elektrine.

Posledné dva májové týždne sme opäť pokračovali v nácviku divadla. Dokonca sme absolvovali víkendový intenzívny pobyt v Kráľovej pri Senci, kde sme cvičili od rána do večera. Napriek tomu ešte deň pred premiérou to nevyzeralo ružovo, pretože niektoré časti hry stále zdrhávali a celá hra bola ohrozená. Našťastie, na veľkej scéne divadla Malá scéna sa všetkým účinkujúcim podarilo vypäť svoje sily k maximálnemu výkonu a obe vystúpenia, jedno pre žiakov školy a druhé večer pre rodičov, dopadli výborne.

Hneď na druhý deň po divadle sme spolu so siedmakmi cestovali prenajatým autobusom do Písku, kde sme sa chceli ako diváci zúčastniť pravidelného divadelného festivalu českých waldorfských škôl. Trojdňový kolotoč divadelných vystúpení zanechal v každom z nás svoju stopu a očarovalo nás aj samotné mesto Písek, ktoré malo svoju neopakovateľnú atmosféru.

Po návrate sme ešte absolvovali intenzívnu dvoj epochu biológie, v ktorej sme spoznali mechaniku ľudského tela – zaoberali sme sa tým, ako sa fyzikálne zákony, ktoré vidíme vo svete okolo nás, prejavujú aj v našich vlastných telách. V predposlednom týždni, v čase písania vysvedčení mohli ešte žiaci zažiť týždňovú epochu informatiky s Erichom Šašinkom, v rámci ktorej sa učili programovať. Navyše sa im podarilo zorganizovať peknú

Jánsku hru pre žiakov prvého stupňa. A v úplnom závere nám tento rok vyšiel aj výlet na Zlaté piesky, ktorý bol, myslím, peknou bodkou za intenzívnym, náročným, ale aj na zážitky bohatým školským rokom.

Peter Polák, triedny učiteľ ôsmakov

9. ROČNÍK

Deviaty ročník a stavanie mladého človeka do sveta

Deviaty ročník stavia mladého človeka do sveta. Tento rok bol skutočne veľmi pracovný. Vo waldorfských školách sa deviaty ročník nazýva rokom vôle. Je dôležité, aby sa mladí ľudia prebudili do sveta mimo seba a zároveň, aby vyvážili svoje vnútorné nepokoje, aby preskúmali priestor medzi polaritami.

Z množstva tém, ktoré prinášame deviatikom sú rozhodne osobnosti 20. storočia a ich biografie veľkým prínosom.

V septembri sa deviataci ani neohriali v laviciach, hneď v prvý týždeň vyrazili do sveta, ktorý očakával ich pomoc. Pracovný - trojdňový výlet v Lesnej detskej škôlke v N.Zámkoch začali divadelným predstavením J.Pavol II. v DAB v Nitre, a potom práca. Zaváranie, šitie, trhanie buriny a iné. V novembri v súvislosti s dejepisnou témou 20. storočia ako protipól ľudskosti deviataci absolvovali cestu do Osvienčimu a Krakowa.

Počas tohto obdobia sa neustále pripravovali na záverečné prezentácie, ktoré boli v tomto roku rozšírené o širokú výskumnú časť. V tomto roku si deviataci vybrali veľa sociálnych tém ako napr. prezentácia triedy o „Našinkoch“, Rómoch, strachu, objavili sa žurnalistické a praktické témy ako Reportáž, film o graffiti, stavba drevenice aj hudobné témy, napr. Komponovanie. Týždeň prezentácií na začiatku februára urobil veľký zlom v živote mladých ľudí, mnohí dozreli, vstúpili do druhej polovice, kde čoraz viac pociťovali zodpovednosť za prijatie na strednú školu.

Korením ročníka boli návštevy rodičov, ktorí počas triednických hodín rozprávali o

ich ceste k práci a ich povolání. Počas roka navštevovali divadlá zamerané na tematiku osobností, napr. M.R.Štefánik, Tiso, Dubček.

Všetci deviataci sa dostali na nimi zvolené vybrané školy a opäť potvrdili vynikajúce výsledky Testovania 9, kde v tomto roku dosiahli 91% percentil školy. Zaradili sme sa tak medzi 9% najúspešnejších škôl v SR.

Deviataci sa na veľkonočnej slávnosti rozlúčili so školou svojím slávnostným prejavom a ďalej sa pripravovali na svet práce.

Záver roka bol vrcholom života vo waldorfskej škole. V júni deviatakov čakalo poľnohospodárske praktikum v rôznych miestach. Niektorí pracovali na biodynamickej farme v Maďarsku, iní v škole a škôlke v NZ, ďalší absolvovali drevárske praktikum v škole, kde zhotovovali letnú kuchynku, a potom pracovali v záhrade a časť deviatakov za prácou odcestovala na týždeň na poľnohospodárske družstvo vo Vajnoroch. Hneď po návrate čakal deviatakov výstup a spoločný triedny výlet na hranicu medzi Slovenskom a Českom. Tento symbolický obraz prekročenia svojej hranice a rozšírenie horizontu priniesli rodičia v deň rozlúčky a prezentácií z poľnohospodárskych praktík, kde sa spolu s rodičmi rozlúčili prezentáciami o ich pracovných skúsenostiach.

Rodičia pripravili skutočne veľkolepý záver, zhotovili symbolickú loď a spoločne zaspievali pieseň Loď, ktorá sa plaví do neznáma.

Tak šťastnú plavbu, drahí deviataci,

Veronika Mihóková, triedna učiteľka deviatakov

NAŠA TRIEDA

Ako sa nám darilo v špeciálnej Našej triede

Sme ako tie včielky – usilovné, spoľahlivé, pravdovravné a hlavne milujúce všetkých dobrých ľudí, ktorí aj nám dávajú svoju lásku a pochopenie.

September nám priniesol veľa krásnych chvíľ.

Viedeň – Dom hudby

Začali sme putovaním za hudbou do Viedne. /5.9.2018/

Most cez Dunaj /10.9.2018/

Krásne slnečné počasie sme využili návštevou mesta a niektorých častí, ktoré sme ešte nepoznali. K ním patrí aj nový most cez Dunaj do Petržalky.

Železná studienka /14.9.2018 /

Krásny slnečný september sme využili aj na poznávanie prírody pobytom na Železnej studienke. Zážitky z krás prírody umocnilo stretnutie so spolužiačkou Larou, ktorá minulý rok ukončila základnú školu.

Štúdio L + S /26.9.2018/

Polepetko nám učaroval, týždeň sme rozprávali popletene ako Polepetko

Michaelská slávnosť /29.9.2018 /

Krásny slnečný deň ponúkal zábavné hry na dvore. Aj my sme sa hrali a občas, keď sme sa niekde zdržali, anjeliček nám dal slobodu.

Vianočná besiedka

Touto slávnostnou besiedkou sme žili omnoho skôr ako v decembri. Usilovne sme nacvičovali pesničky, ktorými sme prispeli, ale aj naše ruky usilovne vyrábali darčeky. Pri našom vystúpení nám pomohli spievať naše maminky, ktoré veľmi ľúbime.

Sme usilovné ako včielky, všetko čo sa nám páči dokážeme zvládnuť, tak ako usilovné včielky v úľoch

Soňa Sládková, triedna učiteľka
v špeciálnej triede

Klub v špeciálnej triede Naša trieda

Deti v špeciálnej triede boli každé veľmi odlišné od ostatných a každé malo svoje potreby. Snažila som sa aktivitu v klube vždy zorganizovať tak, aby všetky deti dostali odpoveď na svoje potreby.

V prvom rade sme každý deň išli na malú alebo väčšiu prechádzku do Mierovej kolónie. Urobili sme si jedno-dve kolieska okolo parku a keď bolo dobré počasie zastavili sme sa na ihrisku, kde sme sa hojdali na hojdačkách, či pohrali na pieskovisku. Deti mali pri hojdaní sa na hojdačke veľmi radi, keď som im rozprávala príbeh ako letíme do ďalekých krajín, či plavíme sa na lodi na neznáme miesta a potom sa zas vraciame domov...

Púšťali sme si fantáziu a celkom sme sa pritom dobre zabavili. Niekedy sa deti hrali chvíľu aj na schovávačku.

Po návrate do školy sme sa buď zastavili na prednom dvore a sledovali sme ako sa hrajú ostatné deti, alebo sme išli hneď naspäť do triedy.

V triede sme sa hrávali spoločenské hry (Človeče nehnevaj sa) alebo sme si kreslili, či robili jednoduché ručné práce.

Niektoré dni v týždni sme upratovali v kuchynke, v zimných mesiacoch sme si v kuchynke varievali čaj.

Jakubko v klube najradšej pomáhal pri prácach na dvore. Veľmi rád fyzicky pracoval, kopal jamy, zametal lístie, odhrňal sneh. Potreboval svoju fyzickú silu účinne používať.

Svetlanka Heribanová mala rada prechádzky a rada sa na chodbe pozdržala aby sa mohla pozdraviť s niektorými chlapcami z vyšších ročníkov.

Laure sa najviac páčilo kresliť rôzne farebné obrázky a tiež stretávať sa s učiteľmi alebo niektorými rodičmi a hovoriť im rôzne komplimenty.

Anetka mala rada spoločenské hry, hojdačky a hry v parku a rada bola na zadnom dvore s inými deťmi.

Rok s deťmi so špeciálnej triedy prešiel veľmi rýchlo, zostali nám spomienky a získali sme väčšiu zrelosť a samostatnosť.

Ďakujem za ten čas.

Soňa Hajtmanová, klubistka našinkov

Prerokované v kolégiu, dňa 19.12.2019